

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่กระแสโลกาภิวัตน์ ก่อให้เกิดการเพิ่มอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก รวมถึงการพัฒนาทางสังคม และการพัฒนาทางวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลให้เกิดกิจกรรมมากมาย ทั้งด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว จะเห็นได้จากประชากรในภูมิภาคอาเซียนนั้นมีอำนาจซื้อที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งประเทศต่างๆ ได้มีการแข่งขันอย่างรุนแรงในเชิงธุรกิจ ทั้งนี้องค์การทั้งภาครัฐและเอกชนในแต่ละประเทศจึงจำเป็นต้องเร่งปรับตัว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต เพิ่มขีดความสามารถ เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน รวมทั้งเพื่อเป็นการรักษาตำแหน่งของผู้นำทางธุรกิจให้ยั่งยืน

ธุรกิจการบินนั้น ถือเป็น โครงสร้างการคมนาคมของประเทศขั้นพื้นฐานที่สำคัญในการประกอบธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะธุรกิจการท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งถือว่าเป็นธุรกิจหลักในการทำรายได้เข้าสู่ประเทศในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก

ในปี พ.ศ. 2531 รัฐบาลไทยได้มีการกำหนดนโยบาย “การเปิดน่านฟ้าเสรี (Open Sky Policy)” ทั้งภายในประเทศไทยและต่างประเทศแต่ยังคงมีข้อจำกัดในการทำการบิน ได้แก่ การกำหนดให้มีเพียงสายการบินแห่งชาติ (สายการบินไทย) เท่านั้น ที่สามารถทำการบินในเส้นทางหลักๆ ด้วยการบินตรงแบบไม่จอดแวะพักที่ไหน อีกทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการบินก็ยังไม่เอื้ออำนวย และไม่ให้การสนับสนุนให้เอกชนมีการใช้อากาศยานได้โดยสะดวก

จนกระทั่งในปี พ.ศ.2543 รัฐบาลไทยได้มีการผ่อนปรนและลดความเข้มงวดของกฎระเบียบการบิน อีกทั้งมีนโยบายในการสนับสนุนผู้ประกอบการการบิน จึงได้กำหนดให้ทุกสายการบินเอกชนที่จดทะเบียนในประเทศไทย ได้รับอนุญาตให้สามารถประกอบกิจการได้ในทุกเส้นทางการบิน เพื่อเป็นการผลักดันให้เกิดเป็นอุตสาหกรรมการบินในประเทศไทย และขยายตัวออกไปจนเป็นศูนย์กลางการบิน ทั้งยังเป็นการเพิ่มศักยภาพด้านเทคโนโลยีทางการบินของไทยอีกด้วย

ในปี พ.ศ.2559 จากการที่ประเทศไทยได้เข้าสู่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community: AEC) ส่งผลให้มีการเพิ่มกิจกรรมการเดินทางเพื่อธุรกิจมากขึ้น ทั้งในกลุ่มธุรกิจส่วนภูมิภาค (Regional Companies) และในกลุ่มธุรกิจท้องถิ่น (Local Companies) ที่มีการเริ่มขยายการลงทุนไปยังประเทศในกลุ่มอาเซียนมากขึ้น ในรูปแบบต่างๆ ทั้ง การขยายสาขา, การร่วม

ทุน (Joint Venture), การควบรวมกิจการ (Mergers & Acquisitions) รวมไปถึงการเกิดตลาด MICE (Meeting, Incentives, Conventions, Exhibition)

นอกจากนี้ การเปิดตลาดการค้าเสรีของอาเซียน ยังมีการส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวภายในกลุ่มอาเซียน เช่น One-VISA-ASEAN/Single VISA ของนักท่องเที่ยวภายในกลุ่มอาเซียน ซึ่งทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้านและทั้งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มขึ้นมาก

อีกทั้งประเทศไทย นั้นมีความได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้ง ซึ่งมีพรมแดนติดกับประเทศอาเซียนถึง 4 ประเทศ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ราชอาณาจักรกัมพูชา และ มาเลเซีย) ประเทศไทยจึงถือเป็นศูนย์กลางการบินที่สำคัญในภูมิภาคอาเซียน เนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์และเขตแดนของประเทศไทย สามารถเชื่อมต่อกับเมืองหลัก และเมืองใหญ่อื่นๆ ได้โดยสะดวกจึงสามารถวางตำแหน่ง “ประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้าน” ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (IATA) และสถาบันทางการเงิน (K-Econ Analysis) ได้สรุปผลการประเมินสถานการณ์ปริมาณผู้โดยสาร โดยสายการบินนานาชาติ หาระหว่างปี พ.ศ.2555 ถึง พ.ศ.2559 ว่า ภายในปี พ.ศ. 2568 จะมีจำนวนผู้โดยสารที่เดินทางโดยเครื่องบินภายในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สูงถึง 2.35 พันล้านคน (อัตราการเจริญเติบโตสูงถึงร้อยละ 6 ต่อปี)

โดยภายในปี พ.ศ. 2565 ปริมาณผู้โดยสารที่เดินทางผ่านสนามบินหลักของประเทศไทยทั้ง 6 แห่ง เพื่อเชื่อมต่อไปยังเมืองต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน จะมีปริมาณมากถึง 238.4 ล้านคน (อัตราการเจริญเติบโตสูงขึ้น ร้อยละ 9.5 ต่อปี)

นอกจากนี้ยังมีตัวเลขจากการพยากรณ์ทางการ ตลาดโลก หรือ Global Market Forecast (GMF) ของบริษัทผลิตอากาศยานแอร์บัส (Airbus) ซึ่งเป็นผู้ผลิตเครื่องบินรายใหญ่ของโลกฝั่งยุโรป ระบุว่า ระหว่าง พ.ศ. 2556-2575 อัตราการเดินทางทางอากาศจะเติบโตขึ้นถึงร้อยละ 4.7 ต่อปี โดยอากาศยานที่มีในปัจจุบันประมาณ 17,740 ลำ ทั่วโลกจะเพิ่มขึ้นเป็นเกือบ 36,560 ลำ ภายในปี 2575 ซึ่งภายในปีดังกล่าวภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกจะมีอัตราการเดินทางทางอากาศเพิ่มสูงขึ้น แชนหน้าภูมิภาคยุโรปและอเมริกาเหนือ โดยที่ปัจจุบันการเดินทาง ทางอากาศเฉลี่ยทั่วโลกที่เพิ่มสูงขึ้น ร้อยละ 5.5 ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกมีความต้องการอากาศยานโดยสารใหม่สูงถึงร้อยละ 36 ส่วนในภูมิภาคยุโรปมีความต้องการอากาศยานโดยสารใหม่ ร้อยละ 20 และภูมิภาคอเมริกาเหนือ ร้อยละ 19 ตามลำดับ

ส่วนด้านจากการประเมินการเติบโตของผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินทั่วโลก จัดทำโดย บริษัทผลิตอากาศยานโบอิง (Boeing) ซึ่งเป็นผู้ผลิตเครื่องบินรายใหญ่ของโลกฝั่งอเมริกา

พบว่า เอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และ จีน มีการเติบโตที่สูงโดดเด่น เมื่อเทียบกับการเจริญเติบโตในภูมิภาคอื่นๆ ดังนี้

	CAAGR						
	Historical						Forecast
	1985-1990	1990-1995	1995-2000	2000-2005	2005-2010	1985-2010	2010-2030
Global	6.80%	3.30%	5.70%	4.10%	2.90%	4.60%	5.10%
Within regions							
within China	16.70%	25.40%	5.40%	13.50%	13.50%	14.70%	7.50%
within Europe	8.70%	3.50%	7.50%	4.60%	2.70%	5.40%	4.00%
within Middle East	1.90%	1.30%	5.70%	4.60%	9.60%	4.60%	5.00%
within North America	4.60%	2.60%	5.30%	3.60%	-2.00%	2.80%	2.30%
within North East Asia	9.20%	6.10%	3.20%	0.90%	1.20%	4.10%	3.30%
within Oceania	7.10%	10.20%	2.90%	4.40%	4.50%	5.80%	4.70%
within South America	2.80%	3.20%	6.20%	3.70%	10.80%	5.30%	7.00%
within South Asia	2.10%	5.60%	1.00%	8.50%	14.50%	6.20%	9.40%
within Southeast Asia	11.10%	12.50%	-0.10%	7.60%	3.70%	6.90%	7.40%

Source: The Boeing Company Current Market Outlook 2003, 2009 and 2011

ภาพที่ 1.1 การเติบโตของผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินทั่วโลก

ที่มา: The Boeing Company Current Market Outlook 2003, 2009 and 2011

ด้วยปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ธุรกิจการบินในภูมิภาคอาเซียน จึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการรองรับการคมนาคมระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลให้ธุรกิจการบินของสายการบินต้นทุนต่ำ ถือเป็นทางเลือกที่ตอบ โจทย์ความต้องการของประชากรในปัจจุบันเป็นอย่างมาก โดยรูปแบบการดำเนินงานของธุรกิจสายการบินต้นทุนต่ำนั้น สอดคล้องกับความต้องการนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน ทั้งในด้านความสามารถในการขยายเส้นทาง การท่องเที่ยวให้ครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยว และการกำหนดราคาโดยใช้กลยุทธ์ราคา ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเลือก รูปแบบการเดินทาง โดยใช้การคมนาคมทางอากาศมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มของนักท่องเที่ยวระดับกลางและระดับล่างที่มีงบประมาณในการเดินทางที่จำกัด

การดำเนินธุรกิจของสายการบินของไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 ถึง พ.ศ. 2556 นั้น จะเห็นได้ว่าสายการบินต่างๆ ของประเทศไทย มีผลการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกับธุรกิจสายการบินทั่วโลก ตามข้อมูลของสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (IATA) เมื่อพิจารณาจากรายรับพบว่ารายรับรวมของทุกสายการบินของไทยมีการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 9 โดยการเติบโตส่วนใหญ่มาจากสายการบินต้นทุนต่ำที่เติบโตเฉลี่ยร้อยละ 31.5 ในขณะที่สายการบินให้บริการเต็มรูปแบบ

เติบโตเฉลี่ย เพียงร้อยละ 6.9 จึงทำให้สายการบินต้นทุนต่ำมีส่วนแบ่งการตลาดที่เพิ่มขึ้น แม้สายการบินที่ให้บริการเต็มรูปแบบจะมีอัตราส่วนแบ่งทางการตลาดที่สูงกว่า แต่การเติบโตของส่วนแบ่งทางการตลาดของสายการบินต้นทุนต่ำกลับเพิ่มขึ้นมาก

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาสัดส่วนของผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำเมื่อเทียบกับจำนวนผู้โดยสารทั้งหมดในประเทศไทย พบว่า จำนวนผู้โดยสารทั้งที่เดินทางภายในประเทศ และระหว่างประเทศ มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ.2547 ดังนี้

Year	International LCC	Domestic LCC	Total LCC
	Total International Passenger (%)	Total Domestic Passenger (%)	Total Passenger (%)
2004	1.41	14.23	6.15
2005	5.56	31.41	15.47
2006	6.97	37.12	18.29
2007	8.79	43.77	22.20
2008	9.71	42.02	21.94
2009	11.61	34.53	20.78
2010	13.97	42.63	25.04
2011	14.35	48.98	27.30
2012	21.04	66.43	38.42

Source: AOT

ภาพที่ 1.2 สัดส่วนผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำ

ที่มา: บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (2555)

ทั้งนี้ นอกจากสายการบินต้นทุนต่ำจะประสบความสำเร็จ และสามารถทำรายได้จำนวนมากแล้ว ยังถือเป็นธุรกิจที่ก่อให้เกิดผลดีซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย ในด้านต่างๆ ได้แก่

1) ส่งผลให้มีการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศในภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะ นักท่องเที่ยวระดับกลางและระดับล่างที่มีงบจำกัดในการเดินทาง ซึ่งถือเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ที่สุด

2) ส่งผลทางบวกต่อธุรกิจการท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น โรงแรม บริษัทนำเที่ยว ร้านอาหาร เป็นต้น เมื่อนักท่องเที่ยวสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ก็จะมีเงินในการใช้จ่ายในส่วนอื่นๆ ทั้งที่พัก อาหาร ของที่ระลึก ได้มากขึ้น

3) ส่งผลให้มีการกระจายปริมาณนักท่องเที่ยว ไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในประเทศ ด้วยการกำหนดราคาบัตรโดยสารที่มีราคาถูกลง จึงเป็นการจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางโดยเครื่องบินมากขึ้น และขยายเส้นทางท่องเที่ยวได้มากขึ้น

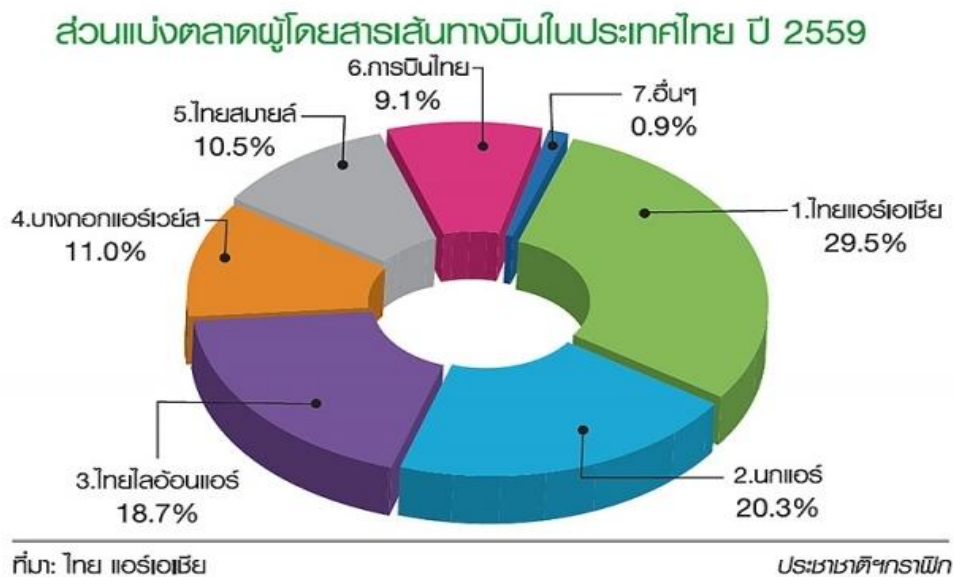
4) ส่งผลให้เกิดการแข่งขันทางด้านราคา คุณภาพ และการบริการในภาคธุรกิจการบินและภาคการขนส่งอื่นๆ เช่น รถไฟ รถประจำทาง รถรับจ้าง ซึ่งทำให้ผู้บริโภคมีทางเลือกได้มากขึ้น

5) ส่งผลให้นักท่องเที่ยวสามารถเพิ่มความถี่ในการเดินทางมากขึ้น เมื่อนักท่องเที่ยวมีโอกาสในการเดินทางได้บ่อยขึ้น ย่อมทำให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องต่างๆ มีรายได้โดยรวมมากขึ้น

รายชื่อสายการบินของประเทศไทยในปัจจุบัน (เดือนมกราคม 2561)

- 1) การบินไทย (Thai Airways International)
- 2) ไทยสมายล์ (Thai Smile)
- 3) ไทยแอร์เอเชีย (Thai Air Asia)
- 4) ไทยแอร์เอเชียเอ็กซ์ (Thai Air Asia X)
- 5) ไทยไลออนแอร์ (Thai Lion Air)
- 6) ไทยเวียดเจ็ท (Thai Viet Jet)
- 7) นกสก็๊ต (Nok Scoot)
- 8) นกแอร์ (Nok Air)
- 9) นิวเจนแอร์เวย์ (New Gen Airways)
- 10) บางกอกแอร์เวย์ (Bangkok Airways)
- 11) โอเรียนไทยแอร์ไลน์ (Orient Thai Airlines)

จากข้อมูลของ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) และกรมการบินพลเรือน พบว่าสายการบินไทยแอร์เอเชีย มีส่วนแบ่งตลาดมาเป็นอันดับ 1 ของสายการบินในประเทศไทย ด้วยสัดส่วน 28.5% โดยวัดจากจำนวนผู้โดยสารทั้งหมดในปี พ.ศ. 2558 (ที่มา: บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด) และมีส่วนแบ่งตลาด 29.5% ในปี พ.ศ. 2559 (ที่มา: บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด)

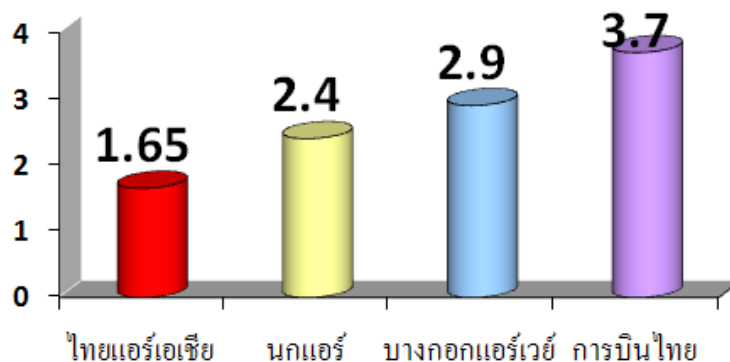
ภาพที่ 1.3 ส่วนแบ่งตลาดผู้โดยสารเส้นทางบินในประเทศไทย ปี 2559
ที่มา: บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด (2559)

ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มธุรกิจการบินที่จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2558 สายการบินไทยแอร์เอเชียมีรายได้ 2.9 หมื่นล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้น 16% จากปี พ.ศ. 2557 และกำไรเป็น 6 เท่าตัว จาก กำไร 335 ล้านบาทในปี พ.ศ.2557 เป็นกำไร 1,991 ล้านบาทในปี พ.ศ.2558 (ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย)

นอกจากนี้ ผู้โดยสารของสายการบินไทยแอร์เอเชีย มีจำนวน 14.8 ล้านคนในปี พ.ศ. 2557 ซึ่งเพิ่มขึ้นถึง 22% จากปี พ.ศ. 2556 แต่การใช้จำนวนผู้โดยสารเพียงอย่างเดียวไม่สามารถสะท้อนภาพรวมธุรกิจทั้งหมด จึงต้องใช้ดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพของธุรกิจการบิน ได้แก่

Available Seat Kilometers (ASK) คือ การนำ “จำนวนที่นั่งบนเครื่องบิน” ไปคูณกับ “ระยะทางของแต่ละเที่ยวบิน” แล้วนำมารวมกันตลอดทั้งปี ซึ่งสายการบินไทยแอร์เอเชีย มีตัวเลข ASK เพิ่มขึ้น 17%

ตัวอย่าง ต้นทุน (บาท) ต่อ 1 ที่นั่งที่มี ต่อ 1 กิโลเมตร ในปี พ.ศ. 2557 ของสายการบิน 4 แห่ง

ภาพที่ 1.4 ต้นทุน (บาท) ต่อ 1 ที่นั่งที่มี ต่อ 1 กิโลเมตร ในปี พ.ศ. 2557 ของสายการบิน 4 แห่ง

ที่มา: Banyong Pongpanich (2557)

Load Factor คือ ตัวชี้วัดว่าแต่ละเที่ยวบินที่ให้บริการแต่ละลำ มีจำนวนผู้โดยสารกี่คน ต่อจำนวนที่นั่งบนเครื่องบิน ซึ่งสายการบินไทยแอร์เอเชีย สามารถทำได้ถึง 81%

Average Fare คือ อัตราค่าโดยสารโดยเฉลี่ยต่อคนต่อเที่ยวบิน ซึ่งในปี พ.ศ. 2558 สายการบินไทยแอร์เอเชียมีค่าโดยสารโดยเฉลี่ยลดลง เนื่องจากราคาน้ำมันโลกลดลง จึงไม่มีค่าธรรมเนียมเชื้อเพลิง

ในส่วน of ต้นทุนการจัดการของสายการบินไทยแอร์เอเชีย ปี พ.ศ. 2558 นั้น ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นสัดส่วนที่มากที่สุด คือ 36% ค่าเช่าเครื่องบิน 15% ค่าธรรมเนียมสนามบิน 12% และที่น่าสนใจคือ ต้นทุนส่วนของพนักงาน มีเพียง 12% เท่านั้น ในขณะที่การบินไทย มีต้นทุนส่วนของพนักงาน 25% ของต้นทุนรวมทั้งหมด (ปีเดียวกัน)

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการตอบปัญหาการวิจัยว่า สายการบินไทยแอร์เอเชีย มีวิธีการอย่างไรในการบริหารจัดการความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยข้อค้นพบที่ได้รับจะช่วยสร้างองค์ความรู้ให้เพิ่มขึ้น ทางทฤษฎีด้านการจัดการ ตลอดจนช่วยเสริมสร้างกรอบทฤษฎีในการพัฒนาศักยภาพในการจัดการความได้เปรียบในการแข่งขัน เพื่อรักษาความเป็นผู้นำในธุรกิจการบินต้นทุนต่ำอย่างยั่งยืน อีกทั้งเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจและการคมนาคมของประเทศ รวมถึงการเป็นแบบอย่างการวางกลยุทธ์ด้านการจัดการองค์กรที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อองค์กรธุรกิจต่างๆ รวมทั้งให้ความรู้ด้านการจัดการแก่ประชาชนทั่วไป

1.2 วัตถุประสงค์

สายการบินไทยแอร์เอเชีย มีวิธีการอย่างไรในการบริหารจัดการความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของการบริหารจัดการความได้เปรียบในการแข่งขันของสายการบินไทยแอร์เอเชีย

2. เพื่อระบุและวิเคราะห์ความได้เปรียบในการแข่งขันในธุรกิจสายการบินต้นทุนต่ำ ของสายการบินไทยแอร์เอเชีย

3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การรักษาดำเนินงานผู้นำทางธุรกิจสายการบินต้นทุนต่ำ ของสายการบินไทยแอร์เอเชีย

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้สามารถระบุคุณลักษณะการบริหารจัดการความได้เปรียบในการแข่งขัน และลักษณะร่วมของการบริหารจัดการความได้เปรียบในการแข่งขันของสายการบินไทยแอร์เอเชีย ในการเป็นผู้นำของธุรกิจสายการบินต้นทุนต่ำ

2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการบริหารจัดการความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจสายการบินต้นทุนต่ำของประเทศไทย

3. เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของสายการบินไทยแอร์เอเชีย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาในประเด็น กลยุทธ์การจัดการความได้เปรียบในการแข่งขัน ของสายการบินไทยแอร์เอเชีย ใน 5 มิติ ดังนี้

- (1) มิติด้านวัตรกรรมการจัดการและการจัดการนวัตกรรม
- (2) มิติด้านการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร
- (3) มิติด้านภาวะผู้นำ
- (4) มิติด้านวัฒนธรรมองค์กร
- (5) มิติด้านความผูกพันของพนักงาน

2. ขอบเขตด้านพื้นที่วิจัย การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะศึกษาเฉพาะ สำนักงานใหญ่ของสายการบินไทยแอร์เอเชีย บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด (มหาชน)

3. ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะศึกษาเฉพาะ ผู้บริหาร และพนักงาน ระดับปฏิบัติการของสายการบินไทยแอร์เอเชีย และบุคคลภายนอกสายการบินไทยแอร์เอเชียที่มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจสายการบินต้นทุนต่ำ ได้แก่ ผู้อำนวยการบริษัทวิทยุการบิน ผู้อำนวยการบริษัทท่าอากาศยานไทย ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ และพนักงานของสายการบินอื่นๆ ในประเทศไทย รวมทั้ง ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ตัวแทนจำหน่ายตั๋วเครื่องบิน ผู้บริหารธนาคารที่เกี่ยวข้องกับสายการบินไทยแอร์เอเชีย อาจารย์ภาควิชาธุรกิจการบิน อาจารย์ด้านการประชาสัมพันธ์ และข้าราชการผู้ใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ทำการศึกษาตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2560

1.6 นิยามศัพท์ทั่วไป

การจัดการ หมายถึง กระบวนการทำงาน หรือกิจกรรมที่บุคคลในองค์กร ร่วมกันทำงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวทางที่กำหนดไว้

ความได้เปรียบในการแข่งขัน หมายถึง สิ่งที่เป็นความสามารถพิเศษขององค์กรที่มีความแตกต่าง โดดเด่น มีลักษณะเฉพาะ ที่คู่แข่งไม่สามารถเลียนแบบได้ หรือคู่แข่งต้องใช้เวลาในการปรับตัวเองมาก ก่อนที่จะลอกเลียนแบบความสามารถพิเศษนั้นได้

สายการบินต้นทุนต่ำหรือสายการบินราคาประหยัด หมายถึง สายการบินที่ใช้กลยุทธ์การดำเนินธุรกิจด้านการบินที่มุ่งเน้นการควบคุมต้นทุนให้ต่ำที่สุด ซึ่งวัดด้วยการทำให้ต้นทุนในการให้บริการต่อผู้โดยสาร 1 คน ต่ำที่สุด แต่จะต้องไม่กระทบต่อความพึงพอใจของผู้โดยสาร มุ่งเน้นเรื่องการใช้ประสิทธิภาพของคน และเครื่องบินให้สูงที่สุด

สายการบินไทยแอร์เอเชีย หมายถึง บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด (มหาชน) ซึ่งประกอบธุรกิจสายการบินต้นทุนต่ำของประเทศไทย ภายใต้ชื่อ “สายการบินไทยแอร์เอเชีย”

การจัดการความได้เปรียบในการแข่งขันของสายการบินไทยแอร์เอเชีย หมายถึง การรักษาต้นทุนการบริการให้อยู่ในระดับต่ำที่สุด โดยยังคงรักษามาตรฐานสินค้าและบริการ ให้มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ทั้งยังคงสรรหาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อลดต้นทุนและยกระดับการบริการ โดยให้ความสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ในด้านต่างๆ